

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Sreda, 25. avgust 2010 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo odlomka, vodeno ali samostojno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

Vodena interpretacija	Samostojna interpretacija

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačen zapis prečrtajte in napišite novega. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z nič (0) točkami. Osnutek interpretacije lahko napišete na konceptni list, vendar se ta pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

a) VODENA INTERPRETACIJA

SLAVKO PREGI: GENIJI V KRATKIH HLAČAH (odlomek)

Slavko Pregl: Geniji v kratkih hlačah. Ljubljana: Gyrus, 2000. 170–171.

ŽALOSTNA USODA

Vsa družina je umolknila. Tišina je bila tako gosta, da bi se jo dalo na debelo mazati na kruh, če bi bil kdo slučajno tisti hip kaj lačen.

»Jaz imam hčer, ki ti je podobna,« je rekel Kemik. »Samo ona nima matere, ker ji je zgodaj umrla.«

Zlobni del šolarskih src se je neopazno odkašljajal in se bliskovito spremenil v povsem normalni del šolarskih src.

»Tako je to, vidite, tako je to,« je rekel Kemik in spil še en kozarec.

Predstave povprečnega šolarja o tem, kaj je žalostno, so zelo različne. Na vsak način pa je članstvo ekskurzije v tovarno umetnih gnojil z uredništvom Utripov na čelu začelo tej predstavi dodajati še Kemika ob kozarcu.

Pravzaprav je bil to vse manj Kemik in vse bolj človek, mož, ki mu je hudo pri srcu. Pravzaprav so vsi po vrsti ugotovili, kako se ponuja možnost za ponovno odkritje Amerike. Reklo bi se mu: tale štirioglati, robati, včasih besneči Kemik je krvav pod kožo. Hčer ima, živeti jo mora, žene nima, težave ima, sam je, osamelo se klati po kemijskih stezah in pri tem srečuje do sebe pretežno neprijazne tipe, kot so Bob, Pesnik, Genij, Žan in v znanem vrstnem redu dalje.

Kako je rahlo neljubezniva slika Kemika kot zmaja za katedrom!

Te misli so povprečne in končne misli. Lahko bi bile bolj solzave in v srce segajoče, če bi popisali Piko in Biba, ki sta se že nagibali k smrkanju, lahko pa tudi bolj odrezavo moške, če bi pogledali k Žanu, ki se je nagibal k preklinjanju. Pesnik se je delovno nagibal k temu, da bo za zadnjo številko napisal intervju, psihološki portret Kemika.

V tem splošno nagibalnem vzdušju se je čas nagnil k času odhoda vlaka.

Vožnja nazaj je bila zmes zamišljenosti, sentimentalnosti, družabnih iger in dremanja. Vsak je počel tisto, kar mu je ustrezalo, in seveda tisto, kar je mogel, ker ni bil povsem sam.

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Kako so dijakinje in dijaki doživljali svojega učitelja pred ekskurzijo in kako ga doživljajo po njej? Razložite, zakaj so spremenili svoje mnenje o njem, in pri tem citirajte poved, s katero pripovedovalec označi to spremembo.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o dogajanju v odlomku. Ob primeru iz življenja presodite, kako površne ali napačne predstave o ljudeh vplivajo na naš odnos do njih.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

b) SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

JANJA VIDMAR: ZOO (odlomek)

Janja Vidmar: Zoo. Celovec: Mohorjeva družba, 2005. 130–131.

»Kdaj si prišla domov?« se mi je zazrl v oči. Vizualni direkt.

»Kot da ne veš ... Kar povej, koliko hausaresta me čaka ... Dol mi visi ...« Sklonila sem se daleč nad mizo in ugriznila v suho žemljo, da so drobtine padale na maslo.

»Ruby, rad bi, da si srečna in zadovoljna, samo to si želim,« je Vekoslav odložil svoj trapasti lonček. »Ker nisi. Nesrečna si, osamljena in prazna. Odtujena sebi in drugim. Vem, da si takšna tudi doma. In v šoli. In med vrstniki. Ker nimaš prijateljev ...«

»Hvala za izčrpno analizo. Od kdaj si pa ti tak blazen ekspert?« sem cinično zinila in začela lizati maslo z noževe konice.

Vekoslav se je pogladil po kratkih ščetinah na bradi. Bil je videti skrajno ušivo. V ustnicah in na obrazu ni imel niti kaplje krvi. Pod očmi so se mu pasli sivi podočnjaki.

»Zakaj hočeš biti nekaj, kar nisi?« je žvenkljal, čeprav ga ni nihče poslušal.

»Kdo pravi, da hočem nekaj biti ...« sem zagodrnjala. »Mogoče pa sem že ...«

»Kaj si?«

»Ob sedmih zjutraj me analiziraš? ... Pa saj je sobota!« sem vrgla žemljo na krožnik in grižljaj izpljunila v kozarec z mlekom. Včasih znam biti prava rit.

»Če bi mi zaupala, kaj te je tako iztirilo, bi ti mogoče lahko pomagal, čeprav je šele četrtek ...« Vstal je. Vzel pomivalko in pobrisal razlito mleko. Skozi kožo so mu prosevale žile, rokavi so mu viseli do konic prstov.

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

Prazna stran